

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів і банківської
справи

Протокол № 1 від “30” серпня 2016 р.

Зав. кафедри

_____ Ю.Ф. Гудзь

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ СИСТЕМ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ»

Галузь знань _____ 07 «Управління та адміністрування» _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

навчально-науковий інститут _____ обліку і фінансів _____
(назва)

2016 – 2017 навчальний рік

Розробники: Неізнестна О.В., доцент кафедри фінансів і банківської справи, к.е.н.,
доц.

© Неізнестна О.В., 2016

© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2016

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов’язкова для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	
Загальна кількість годин – 90	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 самостійної роботи студента – 3	30год.	4год.
	Практичні/ семінарські заняття	
	15год.	4год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	45год.	82год.
	Індивідуальні завдання: -	
	Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання дисципліни

Метою є надання студентам знань з теорії та практики бюджетного регулювання, використання бюджету як інструменту розвитку економіки.

Завдання – засвоєння майбутніми фахівцями загальних понять щодо основ бюджетного регулювання та ролі бюджету у фінансовій політиці держави.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/ с	лаб	інд	с.р.		л	п/с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1 2	13
Змістовий модуль 1. Бюджет і бюджетна система												
Тема 1. Бюджетний устрій та бюджетна система України	13	6	2	-	-	5	13	0,5	0,5	-	-	1 2
Тема 2. Економічна сутність, призначення та роль Державного бюджету	11	4	2	-	-	5	13	0,5	0,5	-	-	1 2
Разом за змістовим модулем 1	24	10	4	-	-	10	26	1	1	-	-	2 4
Змістовий модуль 2. Доходи і витрати бюджету. Бюджетне регулювання												
Тема 3. Система доходів бюджетів	13	4	2	-	-	7	13	0,5	0,5	-	-	1 2
Тема 4. Система витрат бюджетів	13	4	2	-	-	7	13	0,5	0,5	-	-	1 2
Тема 5. Бюджетний механізм	13	4	2	-	-	7	13	0,5	0,5	-	-	1 2
Тема 6. Між бюджетні відносини і їх регулювання	14	4	3	-	-	7	14	1	1	-	-	1 2
Тема 7. Державне регулювання діяльності державних цільових фондів	13	4	2	-	-	7	11	0,5	0,5	-	-	1 0
Разом за змістовим модулем 2	64	20	11	-	-	35	64	3	3	-	-	5 8
Усього годин	90	30	15	-	-	45	90	4	4	-	-	8 2

4. Теми семінарських/практичних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Кількість годин
1	Семінар запитань і відповідей Тема 1. Бюджетний устрій та бюджетна система України	2
2	Семінар запитань і відповідей Тема 2. Економічна сутність, призначення та роль Державного бюджету	2
3	Семінар запитань і відповідей Тема 3. Система доходів бюджетів	2
4	Семінар запитань і відповідей Тема 4. Система витрат бюджетів	2
5	Семінар запитань і відповідей Тема 5. Бюджетний механізм	2
6	Семінар – розгорнута бесіда Тема 6. Міжбюджетні відносини і їх регулювання	3
7	Семінар – розгорнута бесіда Тема 7. Державне регулювання діяльності державних цільових фондів	2

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації щодо динаміки та структури обсягів активних та пасивних операцій банків, банківських доходів та витрат, динаміки фінансового результату банківської діяльності, тощо.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1 Бюджет і бюджетна система			
Семінар запитань і відповідей Тема 1. Бюджетний устрій та	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Поняття бюджетного устрою і бюджетної системи, їх співвідношення. Основи бюджетного устрою: встановлення принципів побудови бюджетної системи; виділення видів бюджетів; організація розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи; встановлення характеру взаємовідносин між бюджетами.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант

бюджетна система України		Принципи побудови бюджетної системи. Поєднання централізованих і децентралізованих бюджетів як основа демократичного бюджетного устрою. Альтернативні принципи встановлення взаємозв'язку між централізованими і децентралізованими бюджетами: єдність бюджетної системи та автономність кожного бюджету. Визначальні ознаки єдності бюджетної системи, передумови її встановлення. Законодавче визначення бюджету держави як єдиного фонду фінансових ресурсів. Перевага і недоліки бюджетної системи, побудованої на принципі єдності. Поняття і характерні ознаки принципу автономності бюджетів, його забезпечення. Автономність бюджетів як визначальна передумова раціональної і ефективної фінансової діяльності місцевих органів влади і управління. Види бюджетів. Центральний бюджет держави, його призначення. Місцеві бюджети, їх види. Централізовані регіональні бюджети та бюджети в поселеннях. Засади розмежування видатків між окремими бюджетами. Територіальний та відомчий підходи до розподілу видатків. Фактори, що визначають порядок і пропозиції розподілу доходів між бюджетами. Закріплені та регулюючі доходи. Чинники і порядок закріплення доходів. Види регулюючих доходів і порядок бюджетного регулювання. Принципи побудови бюджетної системи України, їх оцінка. Склад бюджетної системи України. Державний бюджет України, його призначення, склад та структура доходів і видатків. Роль державного бюджету в регіональному, галузевому і соціальному перерозподілі. Республіканський бюджет Криму. Місцеві бюджети, їх види, склад та структура доходів і видатків. Роль республіканського бюджету Криму та місцевих бюджетів з регіональному розвитку. Джерела [1-8] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	
Семінар запитань і відповідей Тема 2. Економічна сутність, призначення та роль Державного бюджету	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Функції держави – визначальний чинник формування бюджету. Багатогранність бюджету як суспільного явища. Бюджет держави як економічна категорія. Роль і місце бюджету у перерозподільних відносинах у суспільстві; взаємозалежність між ВВП і національним доходом та бюджетом. Бюджетна централізація ВВП та її межі. Об'єктивна тенденція зростання бюджетної централізації ВВП, чинники, що протидіють цій тенденції. Фінансові протиріччя у суспільстві, пов'язані із формуванням бюджету та способи їх вирішення. Забезпечення оптимальності пропорцій розподілу і перерозподілу ВВП. Бюджетний вплив на забезпечення економічного і соціального розвитку. Бюджетна модель суспільства, необхідність її реформування в Україні. Бюджет як основний фінансовий план держави. Склад і структура дохідної і видаткової частини бюджету, фактори, що впливають на них. Відмінності між бюджетом як фінансовим планом і як економічною категорією. Правовий характер бюджету як фінансового плану, його чинники. Бюджет як віддзеркалення економічної, соціальної і міжнародної політики держави. Поточний бюджет і бюджет розвитку. Стан бюджету: рівновага доходів і видатків; бюджетний надлишок; бюджетний дефіцит. Фактори, що визначають стан бюджету. Бюджетний надлишок як	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант

		елемент адміністративного регулювання бюджетів. Бюджетний дефіцит: визначення, причини виникнення, джерела покриття, наслідки. Взаємозв'язок бюджету з планом економічного і соціального розвитку та з іншими фінансовими планами. Роль і місце бюджету у фінансово-кредитному механізмі. Бюджет з системи фінансового забезпечення потреб соціально-економічного розвитку, сфера поширення бюджетного фінансування. Бюджетні асигнування як «мультиплікатори» економічного росту. Бюджет в системі фінансового регулювання. Його визначальна роль в сукупності економічних методів управління економікою. Інструменти бюджетного впливу на соціально-економічний розвиток. Джерела [1-8] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	
Разом змістовий модуль 1	24		
Змістовий модуль 2. Доходи і витрати бюджету. Бюджетне регулювання			
Семінар запитань і відповідей Тема 3. Система доходів бюджетів	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Методи формування доходів бюджету. Доходи держави від підприємницької діяльності. Доходи від державних майна, угідь, послуг. Податковий метод мобілізації доходів бюджету. Державні позики. Джерела формування доходів бюджету. ВВП і національний дохід як основа дохідної бази бюджету. Причини і умови використання національного багатства для формування доходів бюджету. Склад і структура доходів бюджету України. Правове регулювання формування доходів. Особливості податкової структури України, її відмінності від розвинених країн. Загальна характеристика податкової системи України. Види непрямих податків, їх роль в доходах бюджету. Пряме оподаткування, його види, значення прямих податків у формуванні доходів бюджету. Платежі за ресурси, їх види, роль в доходах бюджету. Неподаткові доходи бюджету. Надходження від використання і реалізації майна, що належить державі. Надходження від приватизації майна державних підприємств. Доходи рентного характеру. Інші неподаткові доходи бюджету. Надходження в бюджет від державних позик. Організація мобілізації доходів бюджету. Джерела [1-8] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань і відповідей Тема 4. Система витрат бюджетів	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Система видатків бюджету. Економічна сутність бюджетних видатків. Види фінансування державних видатків та видатків місцевих бюджетів. Напрямки фінансування видатків за рахунок державного бюджету. Класифікація видатків бюджету. Видатки державного бюджету. Класифікація видатків бюджету: функціональна, економічна, відомча, програмна. Розмежування видатків між місцевими бюджетами. Видатки місцевих бюджетів. Бюджетне фінансування, його форми та методи. Складові системи бюджетного фінансування (принципи, форми, методи). Головні розпорядники бюджетних коштів. Джерела [1-8] 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей

		3. Підготовка до презентації доповіді.	
Семінар запитань і відповідей Тема 5. Бюджетний механізм	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Бюджетний механізм, форми і методи мобілізації і використання фінансових ресурсів. Економічна сутність бюджетного механізму. Призначення бюджетного механізму. Кількісна та якісна характеристики бюджетного механізму. Структура бюджетного механізму. Ефективність бюджетного механізму. Роль бюджетного механізму в регулюванні економічних і соціальних процесів у державі. Основні функції бюджетного планування. Об'єкт і сфера бюджетного планування. Принципи і методи бюджетного планування. Програмно-цільове планування бюджету, його етапи; принципи розроблення і виконання програм. Бюджетне прогнозування, його основні методи та завдання. Бюджетне регулювання, його призначення і форми. Бюджетне регулювання — складова бюджетного планування. Принципи бюджетного регулювання. Правова основа бюджетного регулювання. Джерела [1-8] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда Тема 6. Міжбюджетні відносини і їх регулювання	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Організація та функціонування міжбюджетних відносин в Україні. Організація та функціонування міжбюджетних відносин в Україні. Їх суб'єкти, види, принципи організації. Характеристика сутності міжбюджетних відносин в розрізі економічного, правового та політичного аспектів. Вертикальні та горизонтальні міжбюджетні відносини. Характер та форми взаємовідносин між бюджетами. Субсидіювання та його види: субсидії, субвенції, дотації. Порядок виділення та використання окремих видів субсидіювання. Вилучення бюджетних надлишків як форма взаємовідносин між бюджетами і бюджетного регулювання. Бюджетні позички, їх причини, порядок виділення і погашення. Взаємні розрахунки між бюджетами, причини їх виділення і порядок проведення. Механізм міжбюджетних відносин як сукупність засобів (методів, форм, моделей, інструментів, інституціонально-правових структур). Переваги та недоліки централізованої та децентралізованої моделей міжбюджетних відносин. Унітарна, федеральна та змішана форми міжбюджетних відносин. Характеристика методів міжбюджетних відносин: балансового, делегуючого, трансферного, функціонального, кредитування та інших. Принципи функціонування системи міжбюджетних відносин: економічної ефективності, бюджетної відповідальності, соціальної справедливості, політичної консолідації, територіальної інтеграції. Основні форми взаємовідносин між окремими ланками бюджетної системи. Джерела [1-8] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда Тема 7. Державне регулювання діяльності	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Призначення і роль державних цільових фондів. Сутність цільових державних фондів. Реалізація соціальних запитів через державні цільові фонди. Джерела формування цільових державних фондів. Напрями використання коштів із цільових державних фондів. Порядок утворення та цілі державних цільових фондів. Принципи організації централізованих фондів фінансових ресурсів. Класифікація державних	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей

державних цільових фондів		цільових фондів. Методи впливу держави на розвиток соціальної сфери. Сутність соціальної політики держави. Загальні положення про нагляд і контроль за діяльністю державних цільових фондів. Правова основа діяльності державних цільових фондів України. Нагляд за виконанням страховиками та страхувальниками законів України з загальнообов'язкового державного соціального страхування. Органи нагляду і контролю в системі пенсійного страхування. Управління Фондом соціального страхування тимчасової втрати працездатності. Органи управління системою Фонду України соціального захисту інвалідів. Джерела [1-8] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	
Разом змістовий модуль 2	36		
Разом	85		

7. Матриця зв'язку між дисципліною / змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні						Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
1. Здатність ефективно використовувати механізм бюджетного регулювання								+				
2. Уміння використовувати набутий обсяг знань для формування бюджетної політики									+			
3. Здатність підбирати відповідні засоби та методи впливу бюджетного механізму на результати своїх професійних цілей							+					
4. Уміння виконувати необхідний обсяг робіт по дослідженню сутності й особливостей бюджетного процесу										+		
5. Здатність відстежувати та враховувати міжнародний досвід, а також перспективні можливості розвитку бюджетної системи України											+	
6. Здатність оцінювати джерела фінансування бюджетного дефіциту						+						
7. Здатність розробляти заходи щодо забезпечення фінансування бюджетів												+
8. Здатність аналізувати зміни в бюджетному законодавстві							+					
9. Уміння робити відповідний аналіз та здійснювати операції на									+			

фондовому, грошовому, валютному, кредитному ринках												
10. Володіння прийомами пошуку та використання наукової інформації, використання при цьому технічних засобів збору та обробки інформації, вміння працювати на персональному комп'ютері					+							
11. Здатність до аналізу та синтезу з використанням логічних аргументів та перевірених фактів	+											
12. Набуття гнучкості мислення, відкритого для застосування набутих економічних знань для вирішення стратегічних та поточних завдань розвитку бюджетної системи		+										
13. Здатність виконувати роботу у команді, зокрема здатність взаємодії із колегами та виконання обов'язкової роботи в установлені терміни			+									

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Диференційований залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку на протязі семестру - 100 балів

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	5	-	5	-	-	10
Тема 2	5	-	5	-	-	10
Разом змістовий	10	-	10	-	10	30

модуль 1						
Змістовий модуль 2						
Тема 3	4	-	4	-	-	8
Тема 4	4	-	4	-	-	6
Тема 5	4	-	4	-	-	8
Тема 6	4	-	4	-	-	8
Тема 7	4	-	4	-	-	6
Разом змістовий модуль 3	20	-	20	20	10	70
Разом						100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
59-50	FX	
0-49	F	2, «незадовільно»

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Неізнана О.В. Основи систем бюджетного регулювання. Конспект лекцій / О.В. Неізнана. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. – 210 с.
2. Фінанси: практикум / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”; [І.О. Школьник, Н.А. Дехтяр, О.В. Лютаста ін.]. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. – 218 с.

3. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник / [Кізима Т., Кравчук Н., Горин В. та ін.]; за ред. О. Кириленко. – Тернопіль: Економічна думка, 2013. – 287 с.
4. Бюджетний менеджмент: Підручник / В.М. Федосов, В.М. Опарін, І.А. Золотько та ін.; За заг. ред. проф. В.М. Федосова - К.: КНЕУ, 2002. -С.18-54.
5. Фещенко Л.В. Бюджетна система України: навчальний посібник / Л.В. Фещенко, П.В. Проноза, Н.В. Кузьминчук. - Х.: ВД "ІНЖЕК", 2007. - С. 12 – 45.
6. Луніна І.О. Державні видатки, тенденції і факти зростання // Фінанси України. - 2001. - №4 - С.104-110.
7. Бюджетний кодекс України.- К.:АТІКА, 2002.- 41 с.
8. Єпіфанов А.О. Бюджет і фінансова політика України // Єпіфанов А.О., Сало І.В., Д'яконова І.І. – Київ : Наукова думка, 1997 і 1998 (перше і друге видання). – 302 с.
9. Закон України «Про Державний бюджет України на... (на відповідний рік)» // Відомості Верховної Ради України
10. Опарін В.М. Бюджетна система: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Опарін В.М., Малько В.І., Кондратюк С.Я., Коломієць Г.Б. – 2-ге вид., перероб і доп. – К. : КНЕУ, 2002. – 336 с.
- 11.Про Державне Казначейство України: Указ Президента України від 27.04.1995 р. № 335/95 // Урядовий кур'єр. – 1995. – №68–69. – С. 3–5.
12. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 11.07.2002 р. №92-IV – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
13. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
14. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. №436-IV – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
15. Кульчицький М.І. Бюджетний менеджмент: [навч. посіб.]/ М.І. Кульчицький, О.В. Остафіль. – Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2012. - 390 с.
- 16.Іванов Ю.Б. Регулятивний потенціал податкової системи України: [монографія] / Ю.Б. Іванов, О.М. Тищенко, К.В. Давискіба та ін.; за заг. ред. Ю.Б. Іванова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 336 с.
- 17.Іванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування: [навч. посіб.] / Ю.Б. Іванов, К.В. Петросянц. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 366 с.
- 18.Юрій С.І. Бюджетна система України / С.І. Юрій, Й.М. Бескид. – К.: НІОС, 2000. – 400 с.

Допоміжна

1. Азаров М.Я., Ярошенко Ф.О., Бодров В.Г. та ін. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: У 6 т. - Т. 5. Реформування міжбюджетних відносин і зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування. - К.: НДФІ, 2004. - 400 с.
2. Азаров М.Я., Ярошенко Ф.О., Воронова Л.К. та ін. Науково-

практичний коментар до Бюджетного кодексу України / За ред. М.Я. Азарова. - К.: НДФІ, 2004. - 536 с.

3. Алексеев І.В., Ярошевич Н.Б., Чушак-Голобородько А.М. Бюджетна система: Навч. посіб. - К.: Хай-Тек Прес, 2008. - 376 с.

4. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси. - К., 2004.

5. Булгакова С.О., Василенко Л.І., Єрмошенко Л.В., Александров В.Т., Недбаєва С.М. Державні фінанси. Фінанси. Бюджетна система України. Т. 1. - К.: АВТ, 2004. - 389 с.

6. Булгакова С.О., Єрмошенко Л.В. Бюджетна система України: Опорний конспект лекцій. - К.: КНТЕУ, 2006. - 98 с.

7. Булгакова С.О., Колодій О.Т. Історія казначейської справи: Навч. посіб. - К.: КНТЕУ, 2002. - 137 с.

8. Бураківський І.В., Зайчикова В.В. Фінансова політика органів місцевого самоврядування: Навч. посіб. - К.: Нора-принт, 2003. - С. 56 - 82.

9. Бюджетна політика в контексті соціально-економічного розвитку України: У 6 т. / Редкол.: М.Я. Азаров та ін. - К.: НДФІ, 2004. - Т. 2. - 376 с.

10. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України. - Т. 1. Пріоритети бюджетної політики та економічне зростання в Україні / Азаров М.Я., Ярошенко Ф.О., Геєць В.М. (кер. авт. кол.) та ін. - К.: НДФІ, 2004. - 640 с.

11. Василик О.Д. Теорія фінансів: підручник. - НІОС, 2006. - 416.

12. Василик О.Д., Павлюк К.В. Бюджетна система України: Підручник. - К.: ЦНЛ, 2004. - 544 с.

13. Державна фінансова політика та прогнозування доходів бюджету України / Редкол.: М.Я. Азаров та ін. - К.: НДФІ, 2004. - 712 с.

14. Засади формування бюджетної політики держави: Наук. монографія / За ред. М.М. Єрмошенка. - К.: НАУ, 2003. - 284 с.

15. Казначейська система виконання бюджету: Підручник / За ред. С.О. Булгакової. - К.: КНТЕУ, 2005. - 417 с.

16. Карлін М.І. Державні фінанси України. Навч. посіб. - К.: Знання, 2008. - 348 с.

17. Кириленко О.П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) / О.П. Кириленко. - К.: НІОС, 2000. - 384 с.

18. Кравченко В.І. Місцеві фінанси України : навч. посібник / В.І. Кравченко. - К.: Знання, 1999. - 487 с.

19. Огонь Ц.Г. Доходи бюджету України: теорія та практика: Монографія. - К.: КНТЕУ, 2003. - 580 с.

20. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2008. - 240 с.

21. Павлюк К. В. Бюджет і бюджетний процес в умовах транзитивної економіки України: Монографія. - К., НДФІ, 2006. - 584 с.

22. Павлюк К.В. Бюджетна система України. - К., 2008.

23. Пасічник Ю.В. Бюджетна система: Навчальний посібник. - Черкаси: Відлуння, - 1999. - 376 с.

24. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: навч.

посібник / Пасічник Ю.В. - К.: Знання-Прес, 2002. - 495 с.

25. Петрашко П.Г., Чечуліна О.О. та ін. Казначейська справа. - Т. 1. - К.: НВП "АВТ". - 2004. - 288 с.

26. Сафонова Л.Д. Бюджетний менеджмент. - К.: КНЕУ, 2001. - 186 с.

27. Старостенко Г.Г., Булгаков Ю.В. Бюджетна система: Навч. посіб. - К.: Центр навч. л-ри, 2006. - 240 с.

28. Управління державними фінансами: Навч. посіб. / За заг. ред. М.Я. Азарова. - К.: НДФІ, 2004. - 326 с.

29. Федосов В., Опарін В, Сафонова Л. та ін. Бюджетний менеджмент / За ред. В. Федосова. - К.: КНЕУ, 2004. - 864 с.

30. Форкун І.В., Шацька В.М., Фролова Н.Л. Основи казначейської справи: Навч. посіб. - Хмельницький: ТУП, 2003. - 335 с.

31. Формування і функціонування бюджетної системи України: Монографія / За заг. ред. А. . Мазаракі. - К.: Книга, 2003. - 344 с.

32. Юрій С.І., Дем'янишин В.Г., Буздуган Я.М. Антологія бюджетного механізму: Монографія. — Тернопіль: Економ. думка, 2001. — 250 с.

33. Юрій С.І., Стоян В.І., Мац М.Й. Казначейська система: Підручник. - Т.: Карт-бланш, 2002. — 590 с.

34. Чечетов М.В., Чечетова Н.Ф., Бережна А.Ю. Бюджетний менеджмент: Навчальний посібник. - Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. - 554 с.

35. Чугунов І.Я. Теоретичні основи системи бюджетного регулювання: Навч. посіб. - К.: НДФІ, 2005. - 259 с.

36. Чугунов І.Я. Бюджетний механізм регулювання економічного розвитку. - К.: НІОС, 2003. - 488 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної ради України – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

2. Сайт Національного банку України - Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

3. Національна бібліотека ім.. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

4. Сайт економічних новин та інформації – Режим доступу: <http://www.economics.com.ua>